Dönem ?ç? Sürpriz S?navlara Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dönem ?ç? Sürpriz S?navlara Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20159

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dönem ?ç? Sürpriz S?navlara Yönelik Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin e?itim dönemleri s?ras?nda uygulanan habersiz s?navlara kar?? geli?tirdikleri alg?lar?, duygusal tepkileri ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amac?yla **Berna Demirta?** taraf?ndan geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin sürpriz s?navlar? bir ö?renme te?vik edici olarak m?, yoksa stres kayna?? olarak m? gördüklerini belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in geli?tirilmesi, 2006 y?l?nda yürütülen ve Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle s?k s?k uygulanan sürpriz s?navlar?n ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkilerini psikometrik olarak analiz etmek için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Sürpriz s?navlar, ö?renci tutumu, e?itim psikolojisi, akademik ba?ar?, ö?renci de?erlendirmesi, **Likert ölçe?i**.

Yazarlar

Berna Demirta?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda s?kça uygulanan sürpriz s?nav pratiklerinin ö?rencilerin akademik motivasyonu, haz?rl?k düzeyleri ve genel ba?ar?lar? üzerindeki etkilerini sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, s?nav yöntemlerinin pedagojik faydas?n? ve ö?rencilerin bu uygulamalara yönelik tutumlar?n? daha iyi anlamalar?na olanak tan?r.

Ölçek, ö?rencilerin sürpriz s?navlar?, düzenli çal??ma al??kanl?klar?n? te?vik eden yap?c? araçlar olarak m? yoksa anksiyete ve bask? yaratan olumsuz uygulamalar olarak m? alg?lad???n? tespit etmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, sürpriz s?navlar?n ö?renme sürecindeki rolü hakk?nda nicel veriler elde edilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin **dönem içi sürpriz s?navlara yönelik tutumlar?n?** ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, genellikle sürpriz s?navlar?n gereklili?i hakk?ndaki bili?sel de?erlendirmeler, s?navlara ba?l? duyu?sal tepkiler (kayg?, stres) ve ders çal??maya yönelik

ARABPSYCHOLOGY.COM

davran??sal e?ilimler olmak üzere birden fazla faktörden olu?maktad?r.

Yap?lan faktör analizi sonuçlar?, tutumun tek bir boyut yerine dört farkl? faktöre ayr?ld???n? göstermektedir. Bu faktörler, sürpriz s?navlar?n ö?renme performans?n? ölçme ve düzenli çal??maya te?vik etme gibi farkl? yönlerine odaklanarak tutumun karma??k do?as?n? ortaya koymaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in **yap? geçerlili?ini** incelemek amac?yla kullan?lan yöntemlerden biri, verilerin faktör analizine uygunlu?unun Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi ile de?erlendirilmesidir. Bu test, örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için yeterlili?ini ve maddeler aras?ndaki korelasyonlar?n gücünü gösterir.

Yap?lan analizler sonucunda elde edilen **KMO** de?eri 0.94 olarak belirlenmi?tir. Bu yüksek de?er, istatistiksel standartlara göre "mükemmel" olarak nitelendirilmektedir. KMO de?erinin 0.90 ve üzeri olmas?, verilerin faktörle?meye son derece uygun oldu?unu ve ölçülen yap?n?n tutarl? oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? ve güvenilirli?ini de?erlendirmek için **Cronbach-Alpha güvenirlik katsay?s?** kullan?lm??t?r. Bu katsay?lar hem genel ölçek hem de belirlenen alt faktörler baz?nda hesaplanm??t?r, bu da ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n her bir bile?eninin ne kadar tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Elde edilen güvenirlik katsay?lar? ?unlard?r:

Birinci faktör için Cronbach-Alpha (α) = 0.83
?kinci faktör için α = 0.82
Üçüncü ve dördüncü faktörler için α = 0.76

Tüm ölçe?e ili?kin hesaplanan genel **Cronbach-Alpha** katsay?s? ise α = 0.92'dir. Bu katsay?lar?n tamam?, ölçe?in psikometrik aç?dan yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu ve maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemek amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz öncesinde, verilerin faktörle?meye uygunlu?u **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** testi ile incelenmi? ve elde edilen 0.94 de?eri, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in **dört alt faktörden** olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu faktörler, sürpriz s?navlara yönelik tutumun farkl? psikolojik ve pedagojik bile?enlerini temsil etmektedir. Her bir faktörün iç tutarl?l???, 0.76 ile 0.83 aras?nda de?i?en yüksek Cronbach-Alpha de?erleriyle desteklenmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?renciler (Students)

Age Group: Belirtilmemi? (Yüksek lisans tezi ba?lam?nda, genellikle yüksekö?retim ö?rencileri veya lise ö?rencileri)

Population Details: Ölçek, Berna Demirta?'?n 2006 tarihli yüksek lisans tez çal??mas? kapsam?nda ilgili ö?renci grubu üzerinde geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?r. Kat?l?mc?lardan, her maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir. Derecelendirme sistemi ?öyledir: 1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum.

Anahtar Kelimeler

S?nav tutumu, psikometri, **KMO** de?eri, Cronbach-Alpha, faktör analizi, e?itim de?erlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?il.

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2006 tezi kapsam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2006

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, Berna Demirta?'?n yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olup, herhangi bir ticari ücret bilgisi mevcut de?ildir. Ölçe?in akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için, öncelikle sorumlu yazar (Berna Demirta?) ile ileti?ime geçilmesi ve ilgili telif haklar? ile etik izinlerin al?nmas? önerilir.

Tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi arac?l???yla eri?im sa?lanabilmektedir. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: donem-ici-surpriz-sinavlara-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Demirta?, B. (2006). *S?k s?k uygulanan sürpriz s?navlar?n ö?renci ba?ar?s?na etkileri* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
Tezin orijinal ba?lant?s? YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde mevcuttur: tez.yok.gov.tr

Dönem ?ç? Sürpriz S?navlara Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

?u anda kullan?lmakta olan sürpriz s?navlar ve sorular?.....
1...yabanc? dil performans?m? düzenli olarak ölçmektedir.
2...beni aktif bir ö?renci olmaya te?vik etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM